

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Bc. Ing. R. Š.**, zastoupeného JUDr. Janem Vydrou, advokátem, se sídlem Hošťálkova 392/1b, 169 00 Praha 6, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha, o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele žalovaného ze dne 22.3.2016, č.j. 1469-4/2016-900000-302,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného** ze dne 22.3.2016, č.j. 1469-4/2016-900000-302 se **zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci** k rukám jeho právního zástupce JUDr. Jana Vydry, advokáta, **náklady řízení ve výši 20 734 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Vymezení věci:

Žalovaný rozhodnutím uvedeným ve výroku tohoto rozsudku po projednání v poradní komisi zamítl podle § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., služebního zákona

(dále jen „služební zákon“) odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) č.j. 68918-2/2015-590000-11 ze dne 14.12.2015 6 a uvedené rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl podle § 149 odst. 1 služebního zákona zamítnut uplatněný nárok žalobce na náhradu cestovních výdajů, které žalobce uplatnil podáním cestovního příkazu č. HK15/005137 ze dne 2.11.2015 služebnímu funkcionáři z důvodu jeho převedení na jiné služební místo do jiného místa služebního působení dle rozhodnutí generálního ředitele Generálního ředitelství cel (dále jen „GŘC“) ze dne 27.9.2012, s tím odůvodněním, že se žalobce již přestěhoval, proto mu nárok na výplatu cestovních výdajů nevznikl. Žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně namítal, že místem jeho trvalého pobytu je město Cheb, kde žalobce vlastní byt, přičemž byl na základě výběrového řízení s účinností od 1.1.2013 ustanoven na nové služební místo 1. zástupce ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj v místě služebního působení Pardubice. Do února 2014 řešil žalobce svoji bytovou otázku pronájmem bytu v Pardubicích, v únoru 2014 byl vyslán na služební cestu na GŘC v Praze, následně po ukončení služební cesty zakoupil byt na adrese Závodu míru v Pardubicích, který financoval hypotéčním úvěrem. Dne 20.6.2014 předložil žalobce nadřízenému funkcionáři ke schválení cestovní příkaz a vznesl tím nárok na proplacení cestovních výdajů podle § 149 služebního zákona, dále nárok na náhradu nezbytných nutných výdajů spojených s úpravou bytu podle § 154 odst. 1 písm. d) služebního zákona a nárok na příspěvek na přestěhování podle § 154 odst. 2 služebního zákona. Žalobce byl poučen o tom, že uplatněné nároky se vzájemně vylučují, proto setrval pouze na požadavku náhrady cestovních výdajů, neboť tvrdil a stále tvrdí, že se nepřestěhoval, neboť úpravy jeho bytu tak, aby byl trvale obyvatelný, nebyly dokončeny, jednalo se dle žalobce pouze o chybně uplatněné již vzniklé dílčí náklady rekonstrukce bytu. Dle žalobce k faktickému přestěhování vůbec nedošlo, neboť k 31.12.2015 ukončil služební poměr v bezpečnostním sboru. Žalobce trval na tom, že veškeré osobní věci a vybavení domácnosti má v Chebu, vybavení rekonstruovaného bytu v Pardubicích je pouze strohého, základního charakteru. Žalobce nezměnil svůj trvalý pobyt ani doručovací adresu. Den faktického přestěhování žalobce byl odvozen od původně žalobcem dne 20.6.2014 uplatněného vyúčtování na základě faktury za provedené zednické práce na částku 14 843 Kč, tedy jako den přestěhování bylo stanoveno datum 30.5.2014. Žalobce v odvolání namítal porušení ust. § 180 odst. 1 služebního zákona, neboť tvrdil, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Žalovaný v žalovaném potvrzujícím rozhodnutí zdůraznil tu okolnost, že žalobce svůj byt v Chebu inzeroval k prodeji jako plně vybavený, z čehož dovodil, že žalobce neplánoval přesun vybavení bytu v Chebu. Žalovaný zdůraznil, že řízení o cestovních náhradách je návrhovým řízením, tedy že povinnost prokázat okolnosti vzniku nároku na výplatu cestovních výdajů jsou na straně žalobce. Žalovaný shodně jako správní orgán prvního stupně uzavřel, že žalobce se přestěhoval nejpozději v červenci 2014, proto odmítl důvodnost uplatněných cestovních výdajů do tvrzeného místa bydliště v Chebu v měsíci listopadu v roce 2015.

Žaloba a vyjádření žalovaného:

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“). Žalobce uplatnil v žalobě shodné námitky, jako učinil v odvolání. Tedy žalobce zejména sporoval řádné zjištění skutkového stavu věci bez důvodných pochybností ve smyslu ust. § 180 odst. 1 služebního zákona, neboť trvá na tom, že se z Chebu do místa nového služebního působiště nikdy nepřestěhoval, nestihl tak učinit z důvodu ukončení služebního poměru ke dni 31.12.2015. Žalobce zdůraznil, že ze služebního zákona nevplývá povinnost příslušníka ozbrojeného sboru přestěhovat se v určitém termínu do místa nového služebního působiště, stejně tak není pojem „přestěhování“ definován. Žalobce má za to, že z pouhého faktu zakoupení bytu, nelze naplnění pojmu přestěhování dovozovat. Žalobce trvá na tom, že uplatňoval skutečné vynaložené cestovní výdaje, neboť v bytě v Pardubicích přespával vždy čtyři dny v týdny, zbylé tři dny trávil v Chebu. Pokud jde o pobyt žalobce v Pardubicích v době od 29.9.do 8.10.2015, pak v tyto dny zajišťoval žalobce z důvodu rehabilitace nadřízeného funkcionáře tímto způsobem svoji dosažitelnost. K tomuto tvrzení navrhl žalobce provedení důkazu výsledkem služebního funkcionáře, ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj, plk. Mgr. J. P. Zakoupený byt v Pardubicích považoval žalobce po celou dobu za provizorium. Dle žalobce neexistuje faktura za dokončovací práce. Ve vztahu k údajnému důkaznímu břemeni na straně žalobce, tento poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 87/2015- 33, podle kterého je věcí služebního funkcionáře, aby zjistil ve věci rozhodné skutečnosti. Žalobce navrhl provedení důkazu usnesením Generální inspekce bezpečnostních sborů ze dne 27.10.2016, č.j. GI-TC-279-30/2016, jímž byla podle § 159a odst. 1 zák. č. 141/1961 Sb., trestního řádu odložena věc podezření ze spáchání přečinu podvodu podle § 209 odst. 1, 3 trestního zákoníku, kterého se měl žalobce dopustit tím, že i přes skutečnost, že mu měl zaniknout podle § 149 odst. 1 písm. a) služebního zákona, nejpozději v červenci 2014 nárok na náhradu cestovních výdajů při změně služebního poměru, neoznámil, že se přestěhoval do místa služebního působiště a tím, že nadále uplatňoval náhrady cestovních výdajů způsobil, že mu byly v období 1.7.2014- 26.8.2015 neoprávněně vyplaceny náhrady cestovních výdajů v celkové výši 91 991 Kč, neboť ve věci nejde o podezření ze spáchání trestného činu a není na místě věc vyřídit jinak.

Žalobce navrhl zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na skutkovém a právním zhodnocení věci tak, jak jej přestřel v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný proto navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

Posouzení věci soudem:

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích řádně uplatněných žalobních bodů, a to podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s.ř.s.), přičemž ve věci bylo rozhodnuto po provedení ústního jednání a po doplnění dokazování. Při jednání soudu byl proveden důkaz usnesením Generální inspekce bezpečnostních sborů ze dne 27.10.2016, č.j. GI-TC-279-30/2016, z něž vzal soud za prokázané, že se Generální inspekce bezpečnostních sborů zabývala

skutkovými okolnostmi skutečného bydliště žalobce v době trvání jeho služebního poměru, a to zejména otázkou, zda skutečně, jak tvrdil žalovaný, došlo nejpozději k měsíci červenci roku 2014 k faktickému přestěhování žalobce z Chebu do místa jeho nového služebního působiště v Pardubicích. Generální inspekce bezpečnostních sborů přitom dospěla k závěru, že nelze na základě skutkových zjištění uzavřít, že se žalobce fakticky přestěhoval. Soud nepřehlédl, že bylo činěno poměrně podrobné dokazování, včetně porovnání odběru tepla, vody a elektrické energie na odběrných místech v bytech žalobce v Chebu a v Pardubicích, přičemž výše odběru prokázala delší pobyt žalobce v bytě v Chebu. Nedošlo přitom u žalobce ani ke změně místa trvalého pobytu, ke změně doručovací adresy či ke změně praktického ošetřujícího lékaře. Ve vztahu k samotnému pojmu „*přestěhování*“ se z usnesení podává, že Generální inspekce bezpečnostních sborů respektuje právní názor zakotvený v usn. Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 3Tdo 1489/2015 ze dne 23.3.2016, které akcentuje vůli příslušníka bezpečnostního sboru na určitém místě trvalé žít a mít zde bydliště. Dále bylo doplněno dokazování žalobcem předloženým rozhodnutím generálního ředitele Generálního ředitelství cel ze dne 27.3.2017, kterým bylo zrušeno rozhodnutí ředitele Celního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 7.10.2016 o uložení povinnosti žalobce vydat bezdůvodné obohacení ve výši 89 651 Kč, které mělo spočívat ve vyplacení cestovních příkazů za období od 1.7.2014 do 26.8.2015 bez právního důvodu. Dále bylo provedeno dokazování sdělením obsahu rozsudku Okresního soudu v Sokolově ze dne 26.1.2015, č.j. 1 T 80/2014-1, který se zabýval částečně skutkově obdobným případem uplatňování cestovních náhrad služebního funkcionáře a který připomněl, že „*i zákon počítá s pojmem důstojnosti příslušníka sboru*“ ve vztahu k nárokům na ubytování. Rovněž tak byl proveden důkaz usnesením Nejvyššího soudu ze dne 23.3.2016 č.j. 3 Tdo 1489/2015-24, na nějž se odkazovala ve svém usnesení Generální inspekce bezpečnostních sborů a z nějž se podává Nejvyšším soudem zastávaný výklad pojmu „*přestěhování*“, který jednoznačně zdůrazňuje projev skutečné vůle příslušníka bezpečnostních sborů změnit místo svého trvalého bydliště. Naproti tomu jako nadbytečný, tudíž nedůvodný, byl vyhodnocen důkazní návrh žalobce na provedení výsledku služebního funkcionáře plk. Mgr. J. P. K provedenému dokazování nevzněl pověřený pracovník žalovaného žádné námitky.

Podle § 149 odst. 1 písm. a) služebního zákona, příslušník, který je převeden na jiné služební místo z důvodů uvedených v § 25 odst. 1 až 3 a § 26 odst. 1, 4 a 5, má nárok na náhrady cestovních výdajů za podmínek a ve výši jako při služební cestě. Náhrady cestovních výdajů podle písmena a), b) nebo c) se příslušníkovi poskytují do doby jeho přestěhování do jiného místa služebního působiště; stravné se poskytuje nejdéle po dobu 6 let.

Podle § 180 odst. 1 služebního zákona, je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí.

Podle § 180 odst. 2 služebního zákona, je důkazem vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje.

Podle § 180 odst. 4 služebního zákona, služební funkcionář hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

Za stěžejní ve věci vzal soud výklad pojmu „přestěhování“ ve smyslu § 149 odst. 1 písm. a) služebního zákona tak, jak jej prezentoval Nejvyšší soud v právní větě vytvořené z usnesení ze dne 23.3.2016 č.j. 3 Tdo 1489/2015-24: *„Pojem „přestěhování“ ve smyslu § 149 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, je nutné vyložit jako reálnou změnu bydliště příslušníka bezpečnostního sboru. Jde o projev vůle příslušníka na určitém místě trvale žít, na což lze usuzovat z jeho konkrétního jednání, jímž takovou vůli realizuje. Půjde např. o přestěhování všech jeho věcí nebo alespoň jejich podstatné části, přemístění ostatních členů rodiny, přeregistrace praktického lékaře apod. Získání bytu v místě služebního působení nelze samo o sobě pokládat za „přestěhování“ ve smyslu § 149 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.“*

Dále z důvodu vhodnosti uvádí soud citaci z odůvodnění uvedeného usnesení:

„14. Podle § 177 odst. 2 zákoníku práce náhradu podle odstavce 1 (mj. náhrada při přeložení zaměstnance k výkonu práce do jiného místa) může zaměstnavatel zaměstnanci poskytovat do doby, než zaměstnanec nebo člen jeho rodiny a jiná fyzická osoba, kteří s ním žijí v domácnosti, získají v obci místa výkonu práce přiměřený byt, nejdéle však čtyři roky, a jde-li o pracovní poměr, který je sjednáván na dobu určitou, nejdéle do skončení tohoto pracovního poměru.

15. Daný interpretační problém nelze překlenout pouze jazykovým výkladem pojmu „přestěhování“. Přesto podle Slovníku spisovného jazyka českého (dostupný na <http://sjic.ujc.cas.cz/>) se přestěhováním rozumí především změnění bytu či bydliště, přičemž významem dokonavého slovesa „změnit“ je nahradit jiným téhož druhu. Naproti tomu získat (byt) se obecně užívá ve významu nějakým úsilím nabýt, vyzískat např. koupí, darem nebo výměnou. Z tohoto pohledu nelze považovat oba pojmy za souznačné. Souhlasit lze s dílčí úvahou nalézacího soudu, že příslušník může získat byt v místě služebního působení, a přesto se do služebního působení nepřestěhovat.

16. Z hlediska jazykového výkladu, jakožto metody právní interpretace, nutno akcentovat rovněž zásadu terminologické jednoty, podle níž musí interpret vycházet z toho, že zákonodárce nepoužívá synonyma, a tudíž musí připisovat různým termínům různé významy (WINTR, J. Metody a zásady interpretace práva. Praha: Auditorium, 2013, s. 53). V daném případě je to navíc umocněno tím, že zákonodárce v zákoníku práce, na nějž dovolatel ve své argumentaci poukazuje, používá oba zmíněné pojmy, tj. „získání přiměřeného bytu“ i „přestěhování“, v odlišném významu. Podle § 178 zákoníku práce může zaměstnavatel zaměstnanci, kterému poskytuje nebo by mohl poskytovat náhrady podle § 165 a § 177 a který se přestěhuje do obce, v níž mu právo nebo možnost poskytování těchto náhrad zanikne, poskytnout náhradu prokázaných výdajů za přepravu bytového zařízení, jízdních výdajů a jízdních výdajů člena rodiny z bydliště do nového bydliště, nutných vedlejších výdajů souvisejících s přepravou bytového zařízení a nezbytných nutných výdajů spojených s úpravou bytu, a to až do výše 15 000 Kč. V § 178 zákoníku práce tedy zákonodárce váže dispozici právní normy na jinou okolnost uvedenou v hypotéze právní normy, než je „získání přiměřeného

bytu“, přičemž ji označuje termínem „přestěhování“. Tento pojem je třeba interpretovat v návaznosti na § 165 zákoníku práce. Náhrady v souvislosti s přeložením do jiného místa výkonu práce, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě, totiž přísluší pouze zaměstnanci, který má bydliště odlišné od místa výkonu práce (srov. § 165 zákoníku práce). Má-li tedy zaměstnanci zaniknout právo nebo možnost poskytování náhrad již jen v důsledku přestěhování, přičemž jedinou podmínkou pro přiznání náhrad u zaměstnance přeloženého do jiného místa výkonu práce, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě, je existence jeho odlišného bydliště od místa výkonu práce, nelze pojem „přestěhování“ vykládat jinak než jako změnu bydliště zaměstnance.

17. V současné době je institut bydliště upraven § 80 občanského zákoníku (zákona č. 89/2012 Sb.). Člověk má bydliště v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale; takový úmysl může vyplývat z jeho prohlášení nebo z okolností případu. Bydliště člověka se odvozuje od jeho přirozené potřeby usídlování se a samo o sobě nesouvisí s jinými místy spojenými s jinými aktivitami člověka. V tomto smyslu je nutno jej odlišovat od úředních evidencí pobytu osob pro účely veřejného práva [bliže viz LAVICKÝ, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 386–388]. Takto vymezeného pojmu bydliště se lze v projednávaných souvislostech přidržet, přestože okamžik nabytí účinnosti zákoníku práce předchází účinnost nového občanského zákoníku. Uvedený obsah totiž byl již dříve vymezen judikatorně, např. v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2.6.2005, sp. zn. 30 Cdo 444/2004 – obsah pojmu „bydliště“ není totožný s obsahem pojmu „trvalý pobyt“, kterého užívají předpisy správního práva upravující evidenci obyvatel. Bydlištěm fyzické osoby se rozumí obec, resp. městský obvod, v němž tato osoba bydlí s úmyslem se zde trvale zdržovat. Bydlištěm je zejména místo, kde má fyzická osoba svůj byt, rodinu, popř. kde pracuje, jestliže tam také bydlí. Místo, kde se fyzická osoba (pouze) zdržuje, je, na rozdíl od místa bydliště, místem, kde se tato osoba zdržuje bez úmyslu zdržovat se tam trvale. Fyzická osoba se může zdržovat nebo mít bydliště na více místech.

18. Přisvědčit nelze dovolateli v jeho argumentaci per analogiam iuris, tedy interpretaci § 149 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a ve světle § 177 odst. 2 zákoníku práce. Z hlediska teleologicko-systematického výkladu totiž nelze přehlédnout podstatné odlišnosti v právním postavení zaměstnance a příslušníka bezpečnostního sboru, pokud jde o přeložení zaměstnance k výkonu práce do jiného místa, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě, resp. převedení či např. převelení příslušníka bezpečnostního sboru do jiného místa služebního působení. V prvním případě může ke změně pracovního poměru dojít pouze se souhlasem zaměstnance (§ 43 zákoníku práce), přičemž zaměstnavatel musí sdělit zaměstnanci předem nejen místo, kam má být přeložen, ale i dobu přeložení, a zaměstnanec tak poskytuje souhlas také s dobou trvání přeložení (BĚLINA, M., DRÁPAL, L. a kol. Zákoník práce. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 268 – 270). Ve druhém případě může oproti tomu ke změně služebního poměru dojít i proti vůli příslušníka bezpečnostního sboru (např. § 25 či § 36 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Z tohoto pohledu je proto postavení zaměstnance výhodnější v tom, že mu umožňuje lépe si v návaznosti na změnu pracovního poměru upravit své soukromé poměry, včetně otázky případné změny bydliště. Je potom jen na konkrétním zaměstnanci, zda zvolí skutečné přestěhování za prací, nebo si pouze opatří k tomu přiměřený byt. Stabilita místa výkonu služby je oproti tomu u příslušníka bezpečnostního sboru nižší, a proto je pro něj rozhodnutí o změně svého bydliště, mnohdy včetně bydliště rodiny, těžší. Proto nelze považovat za neodůvodněnou existenci rozdílu v podmínkách

zániku nároku na poskytování předmětných náhrad. Přehlédnout přitom nelze ani historický vývoj právní úpravy pracovního poměru a služebního poměru, kdy se nejen v otázce poskytování náhrad vyskytovaly vždy významné odlišnosti.

19. Z těchto důvodů neměl Nejvyšší soud pochybnosti o rozsahu a obsahu interpretovaného pojmu. Přidržel se tedy pro účely projednání tohoto mimořádného opravného prostředku užšího výkladu provedeného nalézacím soudem proti rozšiřujícímu výkladu dovolatele. Pojem „přestěhování“ ve smyslu § 149 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů je pro tento účel nutné interpretovat jako změnu bydliště příslušníka bezpečnostního sboru. Vůli příslušníka na určitém místě trvale žít (mít zde bydliště) lze usuzovat z jeho konkrétního jednání, jímž takovou vůli realizuje. Typicky půjde o přestěhování všech jeho věcí nebo alespoň jejich podstatné části, přemístění ostatních členů rodiny, ale také např. změny místa trvalého pobytu, přeregistrace praktického lékaře apod. Změna bydliště příslušníka by měla být především jeho vlastním rozhodnutím, učiněným po zvážení všech specifík nastalé situace. Lze plně souhlasit s názorem nalézacího soudu, že náhrada cestovních nákladů slouží k tomu, aby příslušník o již vybudovaný domov a zázemí a s tím spojené vazby nepřišel a aby byl připraven k výkonu služby v místech, kam se jinak třeba ani nikdy vydat nechtěl“.(Zvýrazněno krajským soudem).

Krajský soud neshledal žádný racionální důvod k tomu, aby se od uvedeného právního výkladu Nejvyššího soudu v dané věci odklonil. Jak bylo prokázáno obsahem správního spisu a rovněž usnesením Generální inspekce bezpečnostních sborů, není skutkově podložen závěr žalovaného, že se žalobce nejpozději k červenci 2014 fakticky přestěhoval z Chebu do místa nového služebního působiště v Pardubicích. Prokázáno bylo toliko, že žalobce zakoupil v Pardubicích byt, který zamýšlel postupně zrekonstruovat za účelem bydlení. Nelze však ze shromážděných podkladů ve správním řízení a zejména pak ani s přihlédnutím k okolnostem zjištěným Generální inspekcí bezpečnostních sborů (spotřeby naměřené v obou bytech) bez důvodných pochybností uzavřít, že žalobce již zrealizoval svůj původní záměr přestěhovat se do Pardubic. K takovému závěru tedy chybí naplnění jedné z kumulativních podmínek přestěhování, jak jej vykládá Nejvyšší soud, a to prokázání okolností svědčících o vůli žalobce trvale žít v Pardubicích (absence změny trvalého pobytu, doručovací adresy, praktického lékaře, pravidelné dojíždění do Chebu, neprokázání stavu vybavenosti bytu v Pardubicích, přestože to žalobce navrhoval v odvolání).

Pokud jde o otázku důkazního břemene prokázání skutkového stavu věci, pak dává soud za pravdu žalobci v tom smyslu, že žalobce prokázal skutečně vynaložené cestovní výdaje, neboť tyto řádně uplatnil a doložil, naproti tomu, měl-li žalovaný pochybnosti o jejich oprávněnosti s ohledem na údajné přestěhování se žalobce, bylo na něm, aby toto prokázal. Uvedený právní názor koresponduje s výkladem důkazní povinnosti zakotvené v § 180 odst. 1 služebního zákona, jak jej akceptoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20.8.2015, č.j. 9 As 87/2015 – 33 [27] (dostupný na www.nssoud.cz): „*Jak už uvedl krajský soud, podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. V tomto typu řízení netíží účastníka důkazní břemeno, neboť je věcí služebního funkcionáře, aby sám zjistil*

rozhodné skutečnosti.“ Vzhledem k tomu, že se žalovanému nepodařilo prokázat, že se žalobce přestěhoval do Pardubic, tedy že mu nemůže vzniknout nárok na cestovní výdaje z místa bydliště v Chebu do místa služebního působiště v Pardubicích, bylo jeho rozhodnutí vydáno v rozporu s ust. § 149 odst. 1 písm. a) služebního zákona, neboť vycházelo z nesprávného zhodnocení zjištěného skutkového stavu věci.

S ohledem na výše uvedenou právní argumentaci dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, proto žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 4,5 s.ř.s.). V dalším řízení bude žalovaný vycházet z toho, že se ve věci nepodařilo prokázat, že by se žalobce v rozhodné době pro posouzení důvodnosti nároku na výplatu náhrady cestovních výdajů přestěhoval do místa nového služebního působiště, tj. do Pardubic.

Náklady řízení:

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Soud při stanovení výše náhrady nákladů řízení postupoval dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, (dále jen „vyhl. č. 177/1996 Sb.“) a přiznal úspěšnému žalobci účelně vynaložené požadované náklady řízení:

- a) odměna advokáta za 5 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika, účast na jednání soudu /§11 odst. 1 písm. a), d),g) vyhl. č. 177/1996 Sb./ dle § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 15 500 Kč (5 x 3.100 Kč) a
- b) paušální náhrada hotových výdajů advokáta za 5 úkonů právní služby po 300 Kč ve výši 1500 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.).
- c) náhrada za promeškaný čas strávený jízdou k jednání soudu za 4 půlhodiny po 100 Kč ve výši 400 Kč (cesta ze sídla AK k jednání krajského soudu a zpět /§ 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb./).
- d) náhrada cestovného k jednání krajského soudu a zpět – cesta vlakem z Prahy do Pardubic a zpět ve výši 334 Kč.

Dále krajský soud přiznal žalobci právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby ve výši 3.000 Kč (položka 18 bod 2. písm. a/ sazebníku soudních poplatků, který je přílohou k zákonu č. 549/1991 Sb., zákona o soudních poplatcích).

Celkové náklady řízení, které je žalovaný povinen uhradit žalobci, činí 20 734 Kč. Platební místo bylo určeno v souladu s ust. § 149 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. Lhůta ke splnění uložené povinnosti byla určena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 25. října 2017

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: